



Handledarträff

Verksamhetsförlagd utbildning, 12 hp

Arbetsterapeutprogrammet

AT025G, Delkurs I,

Marie Jönsson, delkursansvarig

VFU information

Allmän information och specifik information för
arbetsterapeutprogrammets VFU-kurser:

<https://www.oru.se/hv/vfu/at>



Kontakt (support) Wise-flow : bianca.green@oru.se

Verksamhetsförlagd utbildning, 12 hp



Marie Jönsson	Delkursansvarig, Delkurs 1 VFU
Marie Holmefur	Examinator
Bianca Green	Administratör – Wiseflow
Kajsa Lidström Holmqvist*	AKA inom RÖL – Sjukhusanknuten verksamhet
Maria Söderback*	AKA inom RÖL – Psykiatri och habilitering
Terese Lyrholt	AKA – Örebro kommun
Anna Gustafsson	AKA – Örebro kommun
Atina Sanneryd	AKA – Hällefors, Karlskoga kommun, Ljusnarsberg, Lindesberg, Nora
Daniel Andersson*	AKA – Lekeberg, Degerfors, Laxå
Marie Arvidsson*	AKA – Askersund, Hallsberg, Kumla

VFU information - belastningsregistret



Flera verksamheter begär utdrag ur belastningsregistret av personer som är aktuella för att ha verksamhetsförlagd utbildning. Se info www.oru.se/hv/vfu

Studenterna ska ha inhämtat registerutdrag utan kostnad på ([Belastningsregistret - begär utdrag | Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)). Studenterna inhämtar såväl pappersdokument som digitalt utdrag.

Handledarens roll

I avtalen står följande text:

Yrkeshandledaren ansvarar för den kliniknära handledningen av en eller flera studenter och ska:

- Tillsammans med studenter och AKA (där så finns) **planera** VFU utifrån kursens lärandemål
- **Vägleda och undervisa** studenten i yrkesmässiga uppgifter
- Tillsammans med studenten och AKA (där så finns) **skapa** lärtillfällen
- Genomföra **regelbunden reflektion**
- **Delta i bedömningssamtal**

ARBETSTERAPEUTPROGRAMMET 180 hp, fr.o.m. ht-2021

T 1	Arbets-terapi, Aktivitet och hälsa, 15 hp, G1N (Verksamhetsförlagd utbildning, 1,5 hp) AT016G	Medicin, Anatomi och fysiologi, 15 hp, G1N MC036G
T 2	Arbets-terapi, Vetenskaplig grundkurs, 7,5 hp, G1N AT017G	Arbets-terapi, Professionellt bemötande, 7,5 hp, G1F (Fältstudie ½ - 1 dag) AT018G
T 3	Medicin, Sjukdomslära med inriktning arbets-terapi I, 7,5 hp, G1F MC037G	Arbets-terapi, Utredning, åtgärd och utvärdering del I, 22,5 hp, G1F Delkurs I Processer, perspektiv och förhållningssätt i arbets-terapi 6 hp Delkurs II Arbets-terapeutens yrkesutövning I, 10,5 hp Delkurs III Verksamhetsförlagd utbildning, 6 hp AT020G
T 4	Medicin, Sjukdomslära med inriktning arbets-terapi II, 7,5 hp, G1F MC038G	Arbets-terapi, Utredning, åtgärd och utvärdering del II, 22,5 hp, G2F Delkurs I Arbets-terapeutens yrkesutövning I, 10,5 hp Delkurs II Verksamhetsförlagd utbildning, 6hp Delkurs III, Fördjupningsarbete, 6 hp AT021G
T 5	Arbets-terapi, Vetenskaplig metod och examensarbete, 22,5 hp, G2E Delkurs I Forskningsmetodik 7,5 hp Delkurs II Examensarbete 15 hp AT022G	Arbets-terapi, Förebyggande och hälsofrämjande arbete, 7,5 hp, G2F AT023G
T 6	Arbets-terapi, Arbetsinriktad rehabilitering, 6 hp, G2F AT024G	Arbets-terapi, Profession, verksamhet och forskning, 22,5 hp, G2F Delkurs I Verksamhetsförlagd utbildning 12 hp Delkurs II Evidensbaserad arbets-terapi, 6 hp Delkurs III Profession och verksamhet 6 hp AT025G

Lsgg 2021-09-07

Kursens moment och examinationer

Kursintroduktion	16 sept	Campus Almby
Handledarträff	15 sept	via Zoom
VFU	28/9- 19/11	vid tilldelad plats
VFU-seminarium	20/11	Campus Almby
Inlämning individuell	20/11	via wiseflow

Tidpunkt och omfattning

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 12 hp genomförs i termin 6.
Hösten -26, veckorna 40 - 47 (8 veckor).

VFU omfattar **40 timmar per vecka**.

30 timmar genomförs på utbildningsplatsen.

10 timmar avsätts till kursens examinationsuppgifter.

Hur timmarna fördelas, per dag avgör student och handledare tillsammans med hänsyn till lärandesituationer och verksamhet på utbildningsplatsen.

Närvaro - frånvaro

VFU kräver obligatorisk närvaro.

Student och handledare planerar tillsammans den totala tiden.

Frånvaron (från verksamheten) under VFU-perioden **får ej överstiga 40 timmar**. Frånvarotid rapporteras av handledare på betygsunderlaget.

Vid frånvaro mer än 40 timmar, eller vid underkänd VFU, görs perioden om när nytt kurstillfälle ges, antal tillfällen för VFU är begränsade till två.

Aktuell lagstiftning ska följas

§ 6.4 Arbetstider och närvaro under VFU inklusive anmälan om sjukfrånvaro

Studenter som deltar i arbetet på en arbetsplats likställs med arbetstagare och lyder under Arbetsmiljölagen. Arbetstidslagen innehåller bestämmelser om arbetstidens förläggning, och idag är regleringen oklar när det gäller studenter.

VFU under utbildningen följer avdelningens/enhetens arbetstider och i studiehandledningen (kursguiden) framgår hur många timmar av en arbetsvecka som utgör VFU. Seminarietid ingår i VFU. Under VFU:n ska utrymme finnas för teoretiskt kunskapsinhämtande i anslutning till olika uppgifter, i syfte att integrera och tillämpa teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter.

Semester eller annan längre ledighet accepteras ej under fastställd VFU-period.

Vid frånvaro utan giltigt skäl, ska yrkeshandledare/klinisk adjunkt kontakta kursansvarig. Frånvaro på grund av sjukdom, se sidan 8

Lagar och handledaransvar

VFU genomförs i verksamheter som regleras av bland annat dessa lagar:

- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) (SFS 1982: 763)
- Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659)
- Offentlighets- och sekretesslag (SFS 2009:400)
- Patientlagen (SFS 2014:821)
- Socialtjänstlagen (SoL) (SFS 2001:453)
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) (SFS 1993:387)

Handledare är ansvarig för innehåll och genomförande av uppgifter i verksamheten.
Studenten lyder själv direkt under Offentlighets- och sekretesslagen

Dokument att ha kännedom om vid handledning under VFU

- Kursplan
- Delkursguide
- Lärandeplan (lämnas in av student i Wiseflow)
- Mittbedömning
- Bedömnings(Betygs)underlag (fylls i av handledare i Wiseflow)
- Reflektera över anställningsbarhet

Sammanfattande beskrivning av delkursens mål

Studenten ska

- ✓ Ha kunskap om och tillämpa alla steg i arbetsterapiprocessen
- ✓ Ha förmåga att välja och tillämpa metoder för utredning och utvärdering samt genomföra säkra och effektiva arbetsterapeutiska åtgärder
- ✓ Ha kompetens att granska, värdera och diskutera praktisk arbetsterapi utifrån teorier och etisk kod
- ✓ Kunna välja relevant information och dokumentera i aktuella dokumentations-system
- ✓ Visa förmåga att bemöta klienter, närstående och samarbetspartners samt tillämpa ett medvetet val av professionellt förhållningssätt utifrån det aktuella sammanhanget

- Genom reflektion visa på utveckling i den egna yrkesrollen
- Tillvarata erfarenheter och tillägna sig ny kunskap genom samverkan såväl inom professionen som med närliggande professioner.
- Visa utveckling mot den egna yrkesrollen genom att sätta den i relation till egna och andras erfarenheter (IPL)



Lärandeplanen

- ✓ formuleras skriftligt av studenten inför VFU-perioden
- ✓ ska ha beaktat sina tidigare erfarenheter och handledarutlåtanden
- ✓ ska relatera sitt lärande till kursens lärandemål och individuella mål för personlig utveckling till arbetsterapeut.
- ✓ lämnas in av student i Wiseflow och tillgänglig för handledare 1 vecka innan VFU-start.
- ✓ ska diskuteras med handledaren under de första VFU-dagarna och följas upp fortlöpande för måluppfyllelse och komplettering.
- ✓ lärandemålen och de erfarenheter som gjorts ska utvärderas av student och handledare vid VFU-periodens slut.
- ✓ Inlogg via er AKA eller administratör.

Dagbok och reflektion



- Under VFU ska studenten skriva dagbok.
- En rekommendation är att använda den sista stunden av arbetsdagen till att skriva noteringar om dagens händelser, iakttagelser, känslor och reflektioner.
- Dagboksanteckningarna ska fungera som underlag för reflektion samt en dokumentation av studentens lärande i VFU under hela utbildningen.



Systematisk reflektion

Att reflektera över de erfarenheter som görs är en hjälp att tillägna sig ett yrkeskunnande och utveckla sin yrkeskompetens.

Som struktur för den systematiska reflektionen över händelser används Reflektionscykeln enligt Gibbs (1998). (Information finns på hemsidan för VFU arbetsterapeutprogrammet).

Studenten ska beredas tid för reflektion tillsammans med handledare och på egen hand, efter möte med klient. Reflektionen kan göras muntligt eller skriftligt.

SYSTEMATISK REFLEKTION FÖR LÄRANDE OCH UTVECKLING

Systematisk reflektion

Pedagogiska studier visar att systematisk reflektion:

- ◆ leder till lärande
- ◆ är ett hjälpmedel för att förena teori och praktik
- ◆ ger möjlighet till ett medvetet och kritiskt förhållningssätt
- ◆ ger möjlighet för vårdpersonal att få bekräftelse
- ◆ ger möjlighet för studenter att få bekräftelse under verksamhetsförlagd utbildning
- ◆ ger förutsättningar för ett evidensbaserat tänkande/arbetsätt.

Vad är reflektion?

Reflektion skiljer sig från vanligt "tänkande" eller "grubblande" genom att den är påtagligt målinriktad, att den genomförs med någon form av systematik och struktur där syftet är att distansera sig från gamla tankemönster och utveckla nya samt söka lösningar på frågeställningar (Emsheimer, 2005, s. 5).

Gibbs' reflektionsmodell

Gibbs' reflektionsmodell utgörs av en systematisk process i sex steg. Dessa steg genomförs individuellt eller i dialog med andra. Erfarenheter visar att om man tillsammans med andra studenter eller kollegor genomför denna process ges möjligheter till att se situationer på alternativa sätt och därmed öka sitt lärande och sin utveckling.



Gibbs' reflektionsmodell (1988).

Reflektionsprocessen börjar med att man beskriver en konkret situation som av någon orsak skapat tankar och känslor. Därefter går man igenom reflektionsprocessens alla steg genom att svara på frågorna i de övriga fem stegen. Genom detta sätt får man möjlighet att lära genom erfarenhet.

Steg i reflektionsprocessen

- ◆ Första steget i processen innebär att göra en beskrivning av vad som hänt.
- ◆ I andra steget uppmärksammar man sina reaktioner och känslor.
- ◆ Tredje steget utgörs av ett ställnings-tagande till värderingar i relation till vad som varit bra eller mindre bra.
- ◆ Analysfasen, det fjärde steget, innebär att händelsen analyseras med syfte att få en större förståelse för vad som egentligen hände och därmed se vad man kan lära av situationen. I denna fas finns möjlighet att söka efter erfarenhet hos andra personer och även söka kunskap i litteratur.
- ◆ Femte steget utgörs av ett klargörande om vilken slutsats som går att dra av händelsen med en kritisk frågeställning.
- ◆ Slutligen, det sjätte steget innebär att utforma en handlingsplan med bakgrund i det nyligen lärda.

Bedömningssamtal

- Kontinuerligt under VFU och vid mittbedömningssamtal utvärderas studentens utveckling mot lärandemålen.
- Vid bedömningssamtal och inför mittbedömningssamtal ska handledare och student vara väl förberedda. I förberedelserna är lärandeplanen en hjälp för både handledare och student. Handledaren använder bedömningsunderlaget som stöd och förberedelse.
- Handledaren bör också förmedla råd för studentens fortsatta utbildningstid och framtid.
- En vägledande mittbedömning genomförs runt 4 veckor efter start. Ett avslutande bedömningssamtal ska genomföras under sista VFU-veckan.

Hur ska bedömningsunderlaget förstås?

- Om studenten visar kunskap, färdighet och/eller förmåga anses målet vara uppnått
- Vid mittbedömningen är det rimligt att flera mål visar "viss förmåga" det kan då innebära att studenten är på väg att uppnå målen
- Om studenten saknar kunskap, färdighet och/eller förmåga i något mål vid mittbedömningen bör övervägas om speciella stödinsatser bör införas, och kontakt tas med AKA alternativt kursansvarig.
- Har studenten under sin VFU-period ej uppnått samtliga 9 kursmål ska åtgärder genomföras enligt dokumentet "Riktlinjer och stödåtgärder vid problem under VFU", finns på www.oru.se/hv/vfu/at



Betygsunderlag för arbetsterapeutstudent i verksamhetsförlagd utbildning (VFU), termin 6

VFU-period:

Student:

Personnr:

VFU-plats:

VFU-handledare:

Samlat utlåtande från handledare:

Frånvaro antal timmar (max 40):

Anställningsbarhet (passar tider, ombytt i tid, fullföljer överenskommen arbetstid, är förberedd inför patientmöten, använder sin privata mobiltelefon endast under raster):

Som VFU-handledare bedömer jag att studenten uppfyllt samtliga 9 kursmål under sin VFU:

☐ Ja

☐ Nej

.....

Betyg på delkursen

Bedömning i delkursen verksamhetsförlagd utbildning omfattar:

- Bedömnings(betygs-)underlaget från VFU-handledaren fylls i, i wiseflow
- Bedömning av individuell muntlig presentation vid VFU-seminarium
- Bedömning av skriftlig individuell examinationsuppgift
- Formulera klinisk frågeställning (bearbetas av student i delkurs 2)

Bedömning görs enligt betygen underkänd eller godkänd. Vid underkänd VFU görs perioden om tidigast nästa gången kursen går.

Individuell muntlig presentation vid VFU-seminarium



Vid muntlig presentationen använder student PowerPoint eller annan visuell media och ska:

- beskriva en avidentifierad klientsituation strukturerad utifrån en vald arbetsterapiprocess (samt ange referens). Det ska finnas ett logiskt samband mellan stegen i den valda arbetsterapiprocessen.
- beskriva klientens aktivitetsförmåga/begränsning med stöd av litteratur, arbetsterapeutiska teorier och modeller. Motivera sina val av metoder för utredning, åtgärder och utvärdering utifrån litteratur (referenser anges i direkt anslutning till texten).
- beskriva hur han/hon förhåller sig till säker vård och etiska ställningstaganden i arbetet med sin klient. (referenser anges i direkt anslutning till texten).

Presentation vid VFU-seminarium, forts

Under rubriken "Arbetsterapeutens yrkesroll" ska student:

- Utifrån en vetenskaplig artikel inom VFU-området (som du sökt fram i vedertagen databas), reflektera över hur arbetsterapeutens roll beskrivs i artikeln i förhållande till studentens egna erfarenheter under VFU:n samt arbetsterapeutens roll på VFU-platsen.

Under rubriken "Min utveckling till yrkesrollen – en reflektion" ska du:

- Skriva en reflektion över sin egen utveckling fram till yrkesrollen.



Skriftlig individuell inlämningsuppgift – VFU



- Resultat av den inledande (val av utredningsmetod) som gjordes .
- Formulera mål på 3 nivåer utifrån personens aktivitetsbegränsning (som framkom vid utredningen).
- Välja och beskriva en åtgärd
- Val av utvärderingsmetod (fokus i uppgiften) - val av tillvägagångssätt. Hur grundar du ditt val? Motivera dina val/ställningstaganden och din kunskap genom ett kliniskt resonemang med stöd av vetenskapliga artiklar och kurslitteratur.
- Praktiskt genomförande - konkret beskrivning av hur utvärdering genomförs av dig som arbetsterapeut
- Redogöra för utfallet av den arbetsterapeutiska åtgärden (resultat/måluppfyllelse)
- Diskussion: Kunde utvärderingen ha gjorts på annat sätt? Hur hade det påverkat utfallet? Jämför för- och nackdelar med de olika metoderna och motivera ditt val. Ta stöd av vetenskapliga artiklar och litteratur (minst 2 vetenskapliga artiklar).

Klinisk frågeställning

- Studenten ska diskutera med handledaren och utifrån verksamheten formulera en strukturerad klinisk frågeställning med stöd av PICO-modellen.
- Frågeställningen ska lämnas in i inlämningsmapp på Blackboard i Delkurs II. Senast inlämningstid anges på schema (KronoX).
- Frågeställningen kommer att bearbetas och examineras i Delkurs II, Evidensbaserad arbetsterapi.

PICO-modellen

P- Problem/Patient	I- Intervention	C – Comparative intervention	O – Outcome
Kronisk trötthet, utmattning (fatigue) vid MS	Energibesparande arbetssätt	Ingen intervention	Ökad aktivitetsförmåga

Frågemall som student använder:

Vilken evidens finns för att I leder till O jämfört med C hos personer med P?

Exempel på klinisk frågeställning:

Vilken evidens finns för att energibesparande arbetssätt (I) leder till ökad aktivitetsförmåga (O) jämfört med ingen intervention (C) hos personer med kronisk trötthet till följd av hjärtsvikt (P)?

Att läsa om PICO-modellen

- Vill ni läsa mer så kan ni ladda ner SBU:s metodbok och läsa kap 3 *"Avgränsningar för den systematiska översikten"*
- <https://www.sbu.se/metodbok>
- Finns även i kap 6 i kurslitteraturen Willman A. *"Evidensbaserad omvårdnad. En bro mellan forskning och klinisk verksamhet"*



Statens beredning för
medicinsk utvärdering

Utvärdering av VFU-plats (studentens upplevelse)

- görs främst i samtal mellan handledare och student efter genomförd bedömning.
- en elektronisk utvärdering från universitetet via e-post.
- Studenter inom RÖL/Örebro läns kommuner ombeds även besvara en utvärdering från verksamheterna.
- Kursvärdering (på hel kurs) görs efter avslutad kurs på universitetet



Tips (som ni kanske känner igen 😊)

- **Tänk högt** så att studenten kan höra vad som händer i ditt huvud. Det är svårt för studenter att följa alla steg du tar när du fattar olika beslut. Studenter lär sig inte bara genom att se hur du gör, försök att dela dina tankar kontinuerligt.
- **Ställ frågor som "vad" och "varför"** när det gäller studentens kliniska beslut. Det är frågor som studenter fasar för eftersom det finns en risk de verkar okunniga, men studenter behöver fråga sig själva de här frågorna. Om du inte vet **varför** du gör någonting måste du verkligen stanna upp och tänka över **vad** du gör – tänk på att ställa frågorna så att de inte uppfattas som kritik





Tack och lycka till!

